

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 36817
Nom: Filosofia del Dret
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1933 - Doble Grau en Dret i Economia	Facultat d'Economia	5	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1933 - Doble Grau en Dret i Economia	Asignaturas de quinto curso	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

TALAVERA FERNANDEZ PEDRO AGUSTIN

COLOMER SEGURA ANA MARIA

RESUM

En l'última etapa d'aprenentatge de l'alumne, l'assignatura Filosofia del Dret pretén superar l'enfocament fonamentalment dogmàtic i sectorial de les disciplines cursades (identificació del Dret amb els codis i repertoris legislatius) obrint el seu horitzó cap a la perspectiva més àmplia del 'fenòmen jurídic'. Es pretén fer-li reflexionar sobre el sentit del Dret i les seues implicacions de tipus antropològic (el sentit del Dret en la vida del ser humà); de tipus axiològic (la justícia com a dimensió intrínseca del Dret i la possibilitat del seu tractament racional) i de tipus existencial (el Dret davant els grans problemes del món contemporani: els distints tipus de violència, la globalització, la multiculturalitat, la biotecnologia, la defensa de la

naturalesa, etc.). Des d'estos pressupostos, les àrees temàtiques de l'assignatura són:

1. El fenòmen jurídic. La reflexió filosòfica sobre el Dret. Evolució de la filosofia jurídica moderna.
2. Ontologia jurídica. El sentit del Dret. El Dret com a no discriminació i no violència.
3. Axiologia jurídica. Valors i fins del Dret. Teories contemporànies de la justícia.
4. Problemes oberts de la filosofia del Dret: Mediambient, biotecnologia i posthumanisme. Globalització multiculturalitat, ciutadania i drets. La pau i les seues bases filosòfiques i jurídiques.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana haver cursat, al menys, els dos primers cursos complets del grau en Dret.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE**DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS****1. INTRODUCCIÓ**

1. La reflexió filosòfica sobre el dret

2. APROXIMACIÓ HISTÒRICA A LA FILOSOFIA DEL DRET

1. Presupòsits filosòfics de la ciència jurídica moderna
2. La filosofia del dret del positivisme jurídic i la seua crisi
3. Cap a una comprensió integral del fenomen jurídic

3. ONTOLOGIA I AXIOLOGIA JURÍDICA

1. Existència humana i sentit del dret
2. Teories contemporànies de la justícia

4. PROBLEMES OBERTS EN LA FILOSOFIA JURÍDICA

1. Problemes oberts I
2. Problemes oberts II
3. Problemes oberts III

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	2,50

Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	40,00
Preparació de classes	5,00
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

Docència teòrica: Els continguts teòrics fonamentals de la matèria s'exposaran mitjançant la impartició de classes magistrals. Els estudiants participaran activament en l'aprenentatge mitjançant la lectura prèvia dels materials que s'hayan assenyalat i els debats proposats per a cada tema.

Activitats aplicades: Consistiran en la lectura i el comentari de textos fonamentals, resolució de casos pràctics i exposició de treballs per part dels estudiants. Amb açò es preten desenvolupar les competències específiques i completar els continguts teòrics. En cada cas, el professor assenyalàrà quines seràn objecte d'avaluació.

Activitats complementàries: Al llarg del curs es programaran diverses activitats complementàries.

AVALUACIÓ

Els elements avaluable i els criteris d'avaluació són:

1. Prova final global sobre el contingut de l'assignatura (70%). **Per a aprovar l'assignatura serà necessari aprovar la prova final global.**
2. Valoració de les activitats aplicades/complementàries susceptibles d'avaluació (30%)

La participació i grau d'implicació de l'estudiant en el procés d'ensenyament-aprenentatge i en el desenvolupament de les activitats serà valorat pel professor per a modular la qualificació final de l'assignatura.

Independentment del sistema d'avaluació general que s'establisca per a tot l'alumnat (examen escrit o oral), el professorat responsable de l'assignatura podrà determinar en l'annex a la guia docent la possibilitat de canviar, motivadament, la modalitat d'examen final quan es veja obligat a realitzar la prova en una data diferent de l'oficial en aplicació de les normes previstes per al cas de coincidència d'exàmens en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau i Màster de la Universitat de València, o qualsevol altra causa reglamentàriament establida (v. gr. supòsits de força major justificada). En aquests supòsits, la nova modalitat d'examen a realitzar haurà de mantindre el mateix nivell d'exigència i dificultat que el realitzat amb caràcter general a la resta de grup.

L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja sigut avaluat d'aquesta, en el supòsit de no presentarse a la prova final en la data oficial d'examen (tant en 1a com en 2a convocatòria), obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica:

ALEXY, R., *La doble naturaleza del derecho*. Trotta, 2016.

ATIENZA, M., *Filosofía del derecho y transformación social*. Trotta, 2017.

BALLESTEROS, J., *Sobre el sentido del Derecho*. Tecnos, 2001.

DE LUCAS, J., *Nosotros, que quisimos tanto a Atticus Finch: de las raíces del supremacismo, al Black Lives Matter*. Tirant lo Blanch, 2020.

FERRAJOLI, L., *Derechos y garantías: La ley del más débil*. Trotta, 2023.

GARCÍA PASCUAL, C., *Norma mundi. La lucha por el derecho internacional*. Trotta, 2015.

RUIZ MIGUEL, A., *Una filosofía del derecho en modelos históricos: de la antigüedad a los inicios del constitucionalismo*. Trotta, 2002.

SANDEL, M., *Justicia: ¿Hacemos lo que debemos?* Debate, 2011.

TALAVERA, P., *Filosofía del Derecho*. Tirant lo Blanch, 2022.

ZAGREBELSKY, G., *El Derecho dúctil. Ley, derechos y justicia*. Trotta, 2016.

Bibliografia complementària:

BALLESTEROS, J., *Repensar la paz*. EIUNSA, 2006.

BARRERE UNZUETA, M., *Filosofías del Derecho antidiscriminatorio: ¿qué Derecho y qué discriminación? Una visión contra-hegemónica del Derecho antidiscriminatorio*. *Anuario de filosofía del derecho* 34, 2018, pp. 11-42.

BESSION, S.: *Evolutions in Non-Discrimination Law within the ECHR and the ESC Systems: It takes two to tango in the Council of Europe*. *The American Journal of Comparative Law* 60, 2012, pp. 147-180.

BOBBIO, N., *El positivismo jurídico: lecciones de filosofía del derecho*. Debate, 1998.

HABERMAS, J., *Facticidad y validez: sobre el derecho y el estado democrático de derecho en términos de teoría del discurso*. Trotta, 1998.

HART, H.L.A., *El concepto de Derecho*. Abeledo Perrot, 2010.

KAUFMANN, A., *El pensamiento jurídico contemporáneo*. Debate, 1992.

KELSEN, H., *Teoría pura del Derecho*. Eudeba, 2009.

PEREZ LUÑO, A.E., *Derechos humanos, estado de derecho y constitución*. Tecnos, 2018.

PERONI, L. and TIMMER, A., Vulnerable groups: the promise of an emerging concept in European Human Rights Convention Law, *I-CON* 11(4), 2013, pp. 1056-1085

RAWLS, J., *Teoría de la justicia*. Fondo de Cultura Económica, 2012.

RODRIGUEZ PANIAGUA, J.M., *Historia del pensamiento Jurídico*. Universidad Complutense de Madrid, 1997.

YOUNG, I., *La justicia y la política de la diferencia*. Cátedra, 2000.

YOUNG, I., Polity and group difference: A Critique of the ideal of Universal Citizenship. *Ethics* 99, 1989. pp. 250-274.